

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eisdem, Sermo CXXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

In cœlis, quæ sint apud inferos mala, fratres diuitis illius, qui Iudaicis intelliguntur in populis, credere tota obstinatione noluerunt. Verum fratres, quia nos, qui sit diues, aut quis Lazarus pauper, & qui sint quinque diuitis fratres, dicere nunc tempus excludit: nec quid in hac historia spiritualis intelligentiae lateat, aperire permittit: edocti per Christum, quid apud ipsum iustos maneat, quid apud inferos expectet iniustos, agamus, curamus verbo, opere, misericordia, ut & superna bona apprehendere, & mala perterriti, vitare & declinare possimus.

De eisdem, Sermo CXXIV.

Quoties nobis à Deo diues ingeritur purpuratus, quoties vulneratus pauper apponitur, toties nobis misericordiæ σκόνη μητρα panditur, toties nobis stadiū pietatis aperitut: ut de spectaculo cœlesti possumus attendere, quam breui quantumuis pauper ad palimat, diues peruenit ad ruinam. *Homo, inquit,* erat diues, & induebatur purpura & byssō, & epulabatur quotidie splendide, & erat quidam mēdicus nomine Lazarus, qui iacebat ad ianuam eius, cupiens saturari de mīcis quæ cadebant de mensa diuitis. Induebatur diues purpura, pauper liuore: diues byssō, pauper squallore: auro diues, pauper fœtore: diues plumeo decumbebat in sigmate, iacebat durissima pauper in terra: diues stabat epulas, sanie pauper anhelabat: fundebat vina diues, pauper lachrymas: exsatiatus diues proiecibat panes, micas pauper esuriens non habebat: pascebat oblatrantes pauperem diutes ferculis suis, pauper vulneribus suis saturabat diuitis canes. Ac ne plurimis, ad diuitem bona omnia, ad pauperem mala omnia perlegimus prouenisse, neque tamen pauperem fregerunt aduersa, aut diuiti oturia secunda

*Id est, ca-
ue a ludo.
rum.*

Luc. 10.

Ecc 3 profuc

profuerunt, imo pauperem prouexit ad Philosophiam paupertas, ad virtutem dolor, contemptus ad patientiam, necessitas ad voluntatem, fames ad ieiunium, sitis ad tolerantiam, ad vitam mors, ad præmiū pœna, ad cœlum terra, egestas ad regnum, & diutinem sic extulit purpura ad superbiam, byssus ad luxum, ad inhumanitatem copia, abundantia ad impietatem, vnguenta ad marcorem, ad cæcitatem splendor, sublimitas ad ruinam. Ergo neque prospera ignauos erigunt, neque fortes aduersa prosternunt, quia neque diuitiae, neque paupertates, sed animus aut dicit gratos ad præmium, aut ad pœnam deducit ingratos. Ianuæ diuitis pauper apponit hulceribus plenus: ac fit hoc non humano casu, iudicio fit diuino, ut diuitis & pauperis conflictus esset in terra, spectaculum maneret in cœlo. Diues totus induitus diuitiarum stabat armis: & contra pauper iacebat ipsa vestitus in carne: nisi forte lorica erat illi unum totius corporis vulnus. Diues morabatur seruorum choris, pauper exutus cute dolorum stimulis agebatur. Iaciebat impietatis tela diues, clypeum miserationis Lazarus opponebat. crudelitatem suam, diues pauperis vibrabat in vulnus, frustabatur diuiti solum animam totus corpore deferente migravit, & calcata carne in spiritum totus armiger supernus ascendit ne ubi possit ferre diuitis credulitas inueniret. Ob hoc n. egerat Deus, ut diues pauperis, pauper diuitis in oculis semper essent, quatenus vicissim sibi ambo curam de vario languore præstarēt. Agrotabat pauper corpore, mente diues. Hinc est, quod differebatur cura pauperis, diues sameret de vulnere medicinam, de gemitu compunctionem, de lachrymis pœnitentiam, de patientia exemplum, de fame misericordiam, de siti sensum. Ad summam, cœlesti de

terrena

terrena compassione consortium , certe ut tantis diues bonis fultus Deo gratus esset , quando gratus Deo pauper in malis omnibus , vidente diuite , permanebat . Merito ergo portabatur ab Angelis qui iacebat ; qui lugebat , Abrahæ consolabatur in gremio : & viuit Deo semper , qui se sibi viuere nec sciuit in mundo . Factum est , inquit , ut moreretur pauper , & portaretur ab Angelis in sinu Abrahæ . Mortuus est autem & diues , & sepultus est in inferno . Miser accepit ante animæ quam corporis sepulturam : nec ante quieti corporis , quam pœnali traditus est sepulchro : ut viuat pœnae semper , cum sit semel mortuus vitæ . Et sepultus est in inferno : & vidit Abraham de longe , & Lazarum in sinu eius . Immutatio quanta rerum : quo descendit diues ? quo pauper ascendit ? Respicit ibi sursum quem despexit hic deorsum : & videt eum de inferno in sinu Abrahæ , quem iacentem se coram superbo de signate non videbat . Pater Abraham , miserere mei . Stulte petit à patre misericordiam , quam negauerat fratri . Miserere mei . Quid illi cum misericordia , cui iam totum in pœnam ? Aut quæ illi supplicatio apud patrem poterit subuenire , cui in sinu patris residet accusator ? Pectus patris Lazarus tenet , & totam sancti cordis pulsat æquitatem , quatenus se filij patrem boni , mali iudicem seruet . Pater Abraham , miserere mei : & mitte Lazarum ut intingat extremum digiti sui in aqua : & refrigeret linguam meam , quia crucior in hac flamma . Mitte Lazarum , ut ipse qui cruciatus mei causa est , iam refrigerij minister extremam digiti sui solamē modo ipse porrigat , cui ego iacenti manus meæ totius solatiū tunc negaui . Et mitte Lazarum ut intingat extremum digiti sui in aqua : & refrigeret linguam meam . Sicut itaq; gutta , qui vini lacus cū pauper sitiret , effudit : & stilla digiti extreni credit gehennæ flamas

extinguere , qui mensuris per totam diem ebrietatis non extinxit incendia. Sed hanc sibi guttam ad refrigerium dari petit, ad ardore panperis quam negarat. Ista gutta est diues, quae te facit crudelem, ista gutta est quae os Lazari a te negata siccavit : quia ad refrigerium corporis & gutta sufficit, & mica. Cupiens, inquit, saturari de micis, quae cadebant de mensa. Spargebatur panis, fundebatur vinum , & quod ad extremam vitam pauperis negabatur , hoc totam diuiti peribat ad pompam. Et mitte Lazarum ut intingat extremus digiti sui in aqua : & refrigeret linguam meam. Lingua in capite , caput mali , ipsa derogat egeno , insultat pauperi pietatem latrat, misericordiam carpit: & merito prima est in gehenna , in cruciatu prævia , dux pœnarum, quia ipsa interdixit misericordiam, cui datum fuerat ut iuberet. Et quamuis series lectionis & me compellat dicere, & vos inuitet audire, qui sit purpuratus diues, qui sit Lazarus pauper , qui sint quinque fratres diuitis, quomodo ante diem iudicij diues cruciatus sentiat gehennæ , sed dolor reuocat ad dicendum. Et si est sub terra tartari carcer , si est natus in busto. ardens, si est inferus sine fine crucians , si est apparitor istis , quae nos ad ista rapiat post sæculi labores: quid stupemus ? ubi sumus ? quis est iste qui nos eludit somnus ? quae est ista quae nos tenet obliuio lethalis ? quare non omnibus contemptis euadendi a malis talibus nobis sola sic cura, ne viuentes mundo, ne aliis currentes , ad tantas , tales, tam crudel'es subito rapiamur pœnas: Et si est ascendendi possibilias ad superna, si est facultas viuendi in cœlestibus, si est Abrahæ sinus bonis omnibus ad requiem præparatus, si est Lazarus in sinu patris tanti, imo quia dubium non est, ubi & loca, & personæ, & nomina describuntur : quare non cœlo mutamus terram? quare

non

non caducis emimus æterna? quare non perit ris manentia comparamus? vi & supplicia deuitemus inferni: & hæc quæ audire desideramus anguste, late vide re, habere & tenere possimus.

De villico iniquo, Sermo CXXV.

OMNIUM quidem ciborum sal salubre est condimentum, si mensura non desit: alioqui sine modo & ipsum perit, & quod salierit perdit: amarant enim nimietas quod poterat condire mensura. Sic qui in nobis est sensus, si teneat modum, dat saporem, intellectum parit, prudentiam generat, cor dilatat, auget ingenium, maturat dicenda, audienda componit, sitque sibi dulcis, sit degustantibus tota dulcedinis plenitudo: & plane erit ille melius sensus, qui ore profert nil amarum. Hoc præmisimus, ut sit nobis in Euangelicis sensibus nostri sensus constringenda mensura: quatenus vitalem cibum, diuinum pastum, cœlestem saporem non violet, sed cautissima nobis sobrietate custodiat, iuxta illud Apostoli: Non plus *Rom. 12.* sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem. Sed iam quid dominus dixerit, audiamus: *Homo Luc. 16.* quidam erat diues. Et quis erat homo iste, nisi Christus? Quis diues, nisi ipse qui in paupertate nostra totas creaturæ diuitias possidebat: *Homo quidam erat diunes.* Hoc Iudeis saepius inculcabat, ut intelligerent quod inesset locuples deitas, cui era humana pauperes. Erat diunes. Erat in maiestate sua diunes, qui oculis Iudæorum erat pauper. Et quomodo diunes non erat, cui ministrabant angeli? virtutes parebant? clementia seruiebant? & quæ non erant, fiebant iussa, vocata veniebant. *Homo quidam erat diunes;* & habebat villicum. Quem nisi hominem, cui ad colendum mundum tota fuerat commissa possessio: *Homo quidam erat*

E e s

erat